

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/30/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315203924
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2017:8315203924.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zast. ERASMUS LEGAL, s.r.o., Justičná 9, Bratislava, IČO: 36 789 615 proti žalovanému A. P., nar. XX. 2. XXXX, K. XXX, I., o zaplatenie 2.688,71 Eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Humenné č.k. 5C/215/2015-32 zo dňa 18.10.2016 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutej časti, t.j. okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti.

P r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovanému v plnom rozsahu, o ktorých výške bude rozhodnuté súdom 1.inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.605,47 Eur s 0,024% úrokom z omeškania denne zo sumy 1.605,47 Eur s účinnosťou od 10.08.2012 do zaplatenia v 50-eurových mesačných splátkach, splatných vždy k 25-tému dňu v mesiaci, počnúc 1.-ým dňom kalendárneho mesiaca, nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku. Ďalším výrokom v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 20 %.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil ust. § 2, § 3 ods. 1, 2, § 4 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, ust. § 3 ods. 3 a § 5b zákona č. 250/2007 Z.z., ust. § 100, § 101, § 103, § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka a ust. § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995. Výrok o trovách konania ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej C.s.p.).

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že zmluvné dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty a poplatkov, ak sa toto nachádza vo Všeobecných podmienkach, resp. Cenníku, resp. Sadzobníku poplatkov, považoval súd prvej inštancie za neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V prípade, že ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o také zmluvné dojednanie, ktoré obstojí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinností na strane oboch účastníkov zmluvy. Preto by nemal byť v spotrebiteľskej veci už pri samotnom uzatváraní zmluvy prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný len jeden účastník zmluvy a to spotrebiteľ, teda výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. S ohľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že žalobcovi nepatria ani poplatky a ani zmluvná pokuta. Keďže zmluva neobsahovala žiadne údaje o úrokoch a ani o poplatkoch, žalobcovi je možné priznať len zvyšok čerpanej a neuhradenej istiny úveru. Vzhľadom na to, že žalobca v danej veci požaduje plnenie zo spotrebiteľskej

zmluvy, v súlade s ustanovením §5b Zák. č. 250/2007 Z.z. je súd povinný z úradnej moci prihliadať na oslabenie nároku žalobcu voči žalovanému ako spotrebiteľovi z dôvodu jeho premlčania. Ide o procesné ustanovenie, ktoré je súd povinný aplikovať v čase rozhodovania o predmetnom nároku. Navyše však aj žalovaný vzniesol námietku premlčania. Aj keď v danej veci listom zo dňa 25. 11. 2009 došlo k zosplatneniu úveru, na základe tohto listu sa zosplatnili len splátky úveru splatné po tomto dni, t.j. jedná sa o splátky úveru splatné pôvodne podľa zmluvy od 15. 12. 2009. Ostatné neuhradené splátky si zachovali svoju splatnosť podľa zmluvy. Žalobca podal na súd žalobu dňa 17. 08. 2012, t.j. súd považuje za premlčané všetky splátky úveru, splatné do 17. 08. 2009. Žalovaný uhradil žalobcovi 20splátok. Splátku v poradí 21., splatnú dňa 15. 8. 2009, žalovaný už neuhradil. Súd má za to, že splátka, splatná dňa 15. 08. 2009 je už premlčaná a to vzhľadom na podanie žaloby na súd dňa 17. 08. 2012. Vzhľadom na skúmanie premlčania v danej veci, súd žalobcovi nepriznal splátku splatnú dňa 15. 08. 2009 vo výške 55,32 Eur (3.319,39 Eur poskytnutá suma delená 60 dohodnutých mesačných splátok = 55,32 Eur).

4. Keďže žalobcovi nepatrí úrok a ani žiadne poplatky a súd prvej inštancie skúmal premlčanie v danej veci, bola žalobcovi priznaná len suma 1.605,47 Eur (čerpaná suma 3.319,39 Eur mínus úhrady žalovaného vo výške 1.658,40 Eur mínus premlčaná 21. splátka vo výške 55,32 Eur). Vo zvyšku súd žalobu žalobcu zamietol. Je nepochybné, že žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením svojho záväzku vo výške 1.605,47 Eur a preto žalobca má nárok aj na úrok z omeškania z tejto sumy. Súd priznal žalobcovi podľa ustanovenia § 517 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka úrok z omeškania, ktorého výška je v súlade s ustanovením §3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/95 Z.z. a to tak, ako ho žalobca požadoval, keďže 0,024% denne predstavuje 8,76% ročne.

5. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie ust. § 255 ods. 1 C.s.p., podľa ktorého súd prizná náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci.

6. V danej veci žalobca podal na súd žalobu o zaplatenie sumy 2.688,71 Eur. Súd tejto žalobe vyhovel v časti o zaplatenie 1.605,47 Eur (60% žalovanej sumy), čo na jednej strane predstavuje úspech žalobcu a na druhej strane neúspech žalovaného. V časti o zaplatenie 1.083,24 Eur (40% žalovanej sumy) súd žalobu žalobcu zamietol, čo predstavuje úspech žalovaného a neúspech žalobcu. Aby sa predišlo vzájomného plateniu náhrady trov konania, z uvedeného vyplýva, že v konečnom dôsledku bol v konaní úspešnejší žalobca, teda žalobcovi súd priznal náhradu trov konania po odpočítaní jeho neúspechu v konaní od jeho úspechu v konaní, t.j. v rozsahu 20% z celkových trov konania, na ktoré by mal žalobca nárok pri plnom úspechu. Súd rozhodol o nároku na náhradu trov konania podľa ustanovenia § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom o výške tejto náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia.

7. Žalovaný požiadal o povolenie úhrady dlhu v splátkach, pretože nemá dostatok finančných prostriedkov na úhradu dlhu naraz. V súlade s ustanovením § 232 ods. 4 C.s.p., po zhodnotení majetkovej, zárobkovej a sociálnej situácie žalovaného, ako aj vzhľadom na výšku priznanej sumy, súd mu povolil uhradiť dlžnú sumu splátkami po 50,- Eur mesačne.

8. Proti tomuto rozsudku, podľa obsahu okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti podal včas odvolanie žalovaný. Svoje odvolanie odôvodnil v zmysle § 365 ods.1 písm.f/ C.s.p. tak, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a to v tom, že nesprávne aplikoval ustanovenia § 100 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka o premlčaní práva v neprospech žalovaného, nakoľko žalovaný je toho názoru, že v tomto konkrétnom prípade bolo právo žalobcu premlčané. Žalovaný - dlžník sa premlčania práva dovoľával, súd prvej inštancie čiastočne tomuto dovoľaniu v prospech žalovaného - dlžníka vyhovel. Žalovaný, je toho názoru, že súd prvej inštancie nesprávne, po vykonaní dôkazov, dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu ohľadom premlčania práva. Súd vzhľadom na preskúmanie premlčania v danej veci žalobcovi nepriznal splátku splatnú dňa 15.8.2009 a podľa názoru žalovaného tým nemal priznať žalobcovi ani ostatné splátky, lebo došlo k ich premlčaniu z toho dôvodu, že úver bol poskytnutý ako celok, iba jeho splácanie bolo dohodnuté v splátkach. Následne aj žaloba bola podaná ako celok, nie po jednotlivých splátkach a bola podaná dva ani po tom ako uplynula trojročná premlčacia lehota. V zmysle uvedeného žiadal odvolací súd, aby zrušil rozsudok Okresného súdu v Humennom zo dňa 18.10.2016 sp. zn. 5C/215/2015 a aby vec vrátil na nové prejednanie.

9. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Zotrvával na svojom vyjadrení k otázke premlčania zo dňa 16.02.2015. Odvolacie dôvody žalovaného nemajú oporu v zákone. Navyše neuviedol ktoré skutkové zistenia považuje za nesprávne. Ak súd posudzoval premlčanie každej splátky jednotlivito podľa Občianskeho zákonníka s čím žalobca nesúhlasí a napriek tomu sa v tejto časti neodvolal, nemohol dospieť k inému záveru ako je uvedené v rozsudku. Takéto posúdenie premlčania je pritom v prospech žalovaného a nie v jeho neprospech ako uvádza v odvolaní. Preto žalobca navrhol rozsudok v napadnutej časti potvrdiť. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní vo výške 95,94 Eur s DPH.

10. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávnenou osobou (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 04.12.2017 a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného v napadnutej časti nie je dôvodné.

11. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správny skutkovým zisteniam a prejednávanú vec aj správne právne posúdil. Odvolacie námietky žalovaného sú iba zhrnutím jeho právnej argumentácie predostretej v priebehu konania na súde prvej inštancie, pričom na tie súd prvej inštancie rozumným a primeraným spôsobom vo svojom rozhodnutí reagoval. Naproti tomu v priebehu odvolacieho konania žalovaný nepredostrel relevantný argument, teda argument majúci súvis s prejednávanou vecou, a ktorý by bol súčasne takej povahy, že by mohol priniesť pre odvolateľa priaznivejšie rozhodnutie.

12. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Za daného stavu potom odôvodnenie napadnutého rozsudku jednoznačne rešpektuje kautely určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, teda je preskúmateľné. Možno teda uzavrieť, že podľa právneho názoru odvolacieho súdu dal súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí odpoveď na podstatné argumenty strán sporu.

13. Z úverovej zmluvy č. 3711004087 zo dňa 07. 11. 2007 vyplýva, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 3.319,39 Eur (100 000 Sk) pri RPMN 18,7%. Úver sa žalovaný zaviazal splatiť 60 mesačnými splátkami po 82,92 Eur (2498 Sk), t.j. spolu sa teda žalovaný zaviazal uhradiť 149.880,- Sk, čo predstavuje 4.975,10 Eur. Ako zdroj príjmu žalovaného bol v zmluve uvedený údaj: podnikateľ. Skutočne v zmluve neboli uvedené termíny splatnosti jednotlivých splátok, istiny úrokov a iných poplatkov. Zmluva skutočne neobsahuje údaje o výške úroku, ani žiadne poplatky, taktiež žiadnu písomnú dohodu o výške a podmienkach úhrady zmluvnej pokuty.

14. Listom zo dňa 25. 11. 2009 žalobca vyzval žalovaného k splateniu celého úveru vo výške 3.346,66 Eur a to z dôvodu omeškania žalovaného s úhradou záväzkov. List bol žalovanému odoslaný, o čom svedčí predložený poštový hárok. Podľa splátkového kalendára, žalovaný vykonal úhradu 20 splátok po 82,92 Eur, t.j. spolu uhradil sumu 1.658,40 Eur, pričom tieto úhrady boli započítané vo výške 798,95 Eur na úhradu istiny a vo výške 859,45 Eur na úhradu úroku. V poradí ďalšiu 21. splátku, splatnú dňa 15. 08. 2009, žalovaný neuhradil. Taktiež neuhradil žiadne ďalšie splátky s tým, že 25. 11. 2009 došlo k zosplateniu úveru.

15. Súd prvej inštancie vyhodnotil, že aj keď žalovaný v úverovej zmluve uviedol ako zdroj príjmu podnikateľ, mal preukázané, že žalovaný v danej veci úver čerpal pre svoje osobné potreby a pre potreby rodiny, čo bolo preukázané výsluchom žalovaného. Preto uzavrel, že zmluva je zmluvou spotrebiteľskou a je nutné na ňu aplikovať Zákon o spotrebiteľských úveroch, teda žalobca poskytol žalovanému spotrebiteľský úver vo výške 3.319,39 Eur a žalovaný sa tento úver zaviazal uhradiť pravidelnými 60 mesačnými splátkami po 82,92 Eur pri RPMN 18,7 %. Zmluvu ako takú súd prvej inštancie vyhodnotil ako bez úrokov vzhľadom k tomu, že zmluva neobsahovala údaj o výške úroku (§ 4 ods.5 zákona č. 258/2001 Z.z.) a bez poplatkov, nakoľko zmluva neobsahovala žiadne údaje o poplatkoch (§ 4 ods.5 zákona č. 258/2001 Z.z.). Zároveň súd prvej inštancie konštatoval, že je toho názoru, že žalobcovi

nepatrí ani zmluvná pokuta. Toto odôvodnil tak, že zmluvné dojednanie týkajúce sa zmluvnej pokuty a poplatkov, ak sa toto nachádza vo Všeobecných podmienkach, respektíve v Cenníku, respektíve v Sadzobníku poplatkov, ide o neprijateľné zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Preto súd prvej inštancie žalobcovi priznal len zvyšok čerpanej a neuhradenej istiny úveru. Tento vypočítal tak, že bolo preukázané, že žalovaný čerpal úver vo výške 3.319,39 Eur a uhradil žalobcovi 20 splátok po 82,92 Eur, t.j. spolu 1.658,40 Eur. Preto priznal žalobcovi sumu 1.660,99 Eur.

16. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie správne ustálil, že listom zo dňa 25.11.2009 došlo k zosplatneniu úveru, teda nedošlo k odstúpeniu od zmluvy ako sa mylne domnieva žalovaný. Na základe listu zo dňa 25.11.2009 sa zosplatnili splátky úveru splatné po tomto dni, to znamená splátky splatné pôvodne podľa zmluvy od 15.12.2009. Ostatné splátky si skutočne zachovali splatnosti podľa zmluvy. Žalobca podával na súd žalobu dňa 17.08.2012, teda splátky do 17.08.2009 boli premičané. Žalovaný uhradil žalobcovi 20 splátok, splátku v poradí 21. splatnú dňa 15.08.2009 žalovaný už neuhradil. Splátka zo dňa 15.08.2009 je premičaná vzhľadom na podanie žaloby na súd dňa 17.08.2012. Teda táto splátka vo výške 55,32 Eur je už premičaná. Odvolací súd zdôrazňuje, že vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru pri neplnení podmienok zo strany žalovaného žalobca má nárok požadovať celú splatnú istinu. Jej splatnosť sa však, tak ako je už uvedené vyššie, diferencuje do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, keď si tieto neuhradené splátky zachovávajú svoju splatnosť podľa zmluvy a po tomto dátume, keď všetky splátky splatné po tomto dni sa premičujú naraz. V danom prípade došlo k zosplatneniu dňa 25.11.2009.

17. Podľa ust. § 101 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premičacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

18. Podľa ust. §103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premičacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premičacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

19. Žaloba bola podaná dňa 17.08.2012. Až do 25.11.2012 plynula premičacia lehota čo do všetkých zosplatných splátok splatných po vyhlásení mimoriadnej splatnosti. Žaloba teda bola podaná včas, v 3-ročnej premičacej dobe (splátky 22 - 60 bez úrokov a poplatkov).

20. Súd prvej inštancie preto správne rozhodol, ak žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 1.605,47 Eur s 0,024 % úrokom z omeškania denne zo sumy 1.605,47 Eur s účinnosťou od 10.08.2012 do zaplatenia, pretože žalovaný sa skutočne dostal do omeškania so zaplatením svojho záväzku vo výške 1.605,47 Eur a žalobca má nárok na úrok z omeškania, tak ako ho správne vyčíslil súd prvej inštancie v bode 26.

21. K odvolacej námietke žalovaného, že došlo k premičaniu celého nároku odvolací súd uvádza, že k premičaniu by bolo mohlo dôjsť iba v prípade, ak by bol žalobca od zmluvy odstúpil a v takom prípade by bolo možné aplikovať 2-ročnú premičaciu lehotu. V danom prípade sa tak nestalo.

22. Preto odvolací súd potvrdil rozsudok v napadnutej časti, t.j. okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti ako vecne správny podľa ust. § 387ods.1,2 C.s.p.

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods.1 C.s.p. v spojení s ust. § 255 ods.1 C.s.p. tak, že priznal úspešnému žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu s tým, že o výške bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením podľa ust. § 262 ods.2 C.s.p.

24. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.